

Komentář k ceně vodného a stočného ve Svazku VaK Blansko pro rok 2020

1. Cena vodného a stočného na rok 2020

Předsednictvo Svazku VaK Blansko schválilo na svém zasedání dne 11.11.2019 cenu vodného a stočného od 1. 1. 2020 v obcích, městech a městysích Svazku ve výši **92,17 Kč** bez DPH (**106,00 Kč** vč. 15% DPH) za 1.000 l pitné vody a odpadní vody.

Cena vodného a stočného pro rok 2020 vychází stejně jako v minulých letech z Finanční analýzy - stěžejního dokumentu nutného pro získání dotací z Operačního programu životního prostředí (jedná se o dotace z Evropské unie).

V ceně vodného a stočného, vycházející z tohoto dokumentu, musí být zakalkulováno:

- zajištění samofinancování provozu projektů, na které Svazek dotaci žádá
- zajištění samofinancování obnovy veškerého majetku Svazku
- vytvoření přiměřeného zisku pro provozovatele při dodržení sociální únosnosti cen po celé období platnosti Finanční analýzy

Cena vodného a stočného musí tedy garantovat skutečnost, že Svazek je schopen zafinancovat investiční i provozní náklady nejen u projektů, na které žádá dotaci, ale ufinancovat také provoz a postupnou obnovu veškerého majetku Svazku (jedná se o Plán financování obnovy, dále PFO) a to za podmínky, že nebude překročena výše tzv. sociálně únosné ceny.

Na období roku 2016 – 2020 plánuje Svazek vynaložit v rámci PFO téměř 400 mil. Kč pouze na obnovu infrastruktury (v této sumě nejsou zahrnuty nové investice). Z této částky mají tvořit přes 200 mil. Kč dotace.

Nemalé investiční prostředky vynakládá a bude vynakládat Svazek i v rámci nových investic, a to zejména na boj proti suchu, které region Blanensko zasáhlo ve velkém rozsahu. Nedostatkem vody je přímo zasaženo nebo potencionálně ohroženo cca 30 obcí okresu. Právě v roce 2020 započne realizace jedné z nejdůležitějších akcí v tomto směru – Pitná voda Jedovnicko – za téměř 230 mil. Kč. Svazek dále ve spolupráci s VAS připravuje průzkum vhodných lokalit pro výstavbu nových velkokapacitních zdrojů pitné vody pro posílení páteří vodovodní soustavy Velké Opatovice – Boskovice - Blansko. Tyto životně důležité akce si samozřejmě vyžádají další finanční náklady.

Tab. 1 Porovnání ceny za 1.000 litrů pitné vody a odpadní vody v roce 2019 a 2020 v cenách **bez DPH**:

	Cena bez DPH 2019 /Kč/	Cena bez DPH 2020 /Kč/	Rozdíl /Kč/ 2020/2019	Nárůst (%)
vodné	43,17	46,57	+3,40	7,88
stočné	43,65	45,60	+1,95	4,47
vodné+stočné	86,82	92,17	+5,35	6,17

Tab. 2 Porovnání ceny za 1.000 litrů pitné vody a odpadní vody v roce 2019 a 2020 v cenách **včetně 15% DPH**:

	Cena s 15% DPH 2019 /Kč/	Cena s 15% DPH 2020 /Kč/	Rozdíl /Kč/ 2020/2019	Nárůst (%)
vodné	49,65	53,56	+3,91	7,88
stočné	50,20	52,44	+2,24	4,47
vodné+stočné	99,85	106,00	+6,15	6,16

Úprava ceny představuje pro čtyřčlennou rodinu, která spotřebuje 120 m³ za rok (průměrná spotřeba na okrese Blansko), zvýšení o cca 740,- Kč ročně, tj. v průměru o 62,- Kč měsíčně, je-li fakturováno vodné i stočné.

V případě fakturace pouze vodného by navýšení činilo cca 470,- Kč ročně, resp. 39,- Kč měsíčně.

Parlament ČR v průběhu roku 2019 schválil přeřazení cen vodného a stočného ze základní (15%) do snížené sazby (10%) DPH. Toto začne platit od 1.5.2020. Snížená sazba se však bude počítat až na spotřebu po tomto datu.

Tab. 3 Porovnání ceny za 1.000 litrů pitné vody a odpadní vody v roce 2019 a 2020 v cenách **včetně 10% DPH**:

	Cena s 15% DPH 2019 /Kč/	Cena s 10% DPH 2020 /Kč/	Rozdíl /Kč/ 2020/2019	Nárůst (%)
vodné	49,65	51,23	+1,58	3,19
stočné	50,20	50,16	- 0,04	-0,10
vodné+stočné	99,85	101,39	+1,54	1,55

Úprava ceny po snížení sazby DPH na 10% představuje pro čtyřčlennou rodinu, která spotřebuje 120 m³ za rok (průměrná spotřeba na okrese Blansko), zvýšení o cca 185,- Kč ročně, tj. v průměru o 15,- Kč měsíčně, je-li fakturováno vodné i stočné.

V případě fakturace pouze vodného by navýšení činilo cca 190,- Kč ročně, resp. 16,- Kč měsíčně.

2. Faktory ovlivňující tvorbu ceny vodného a stočného

A. Struktura nákladů vodohospodářských společností

Náklady na provoz vodohospodářské infrastruktury se obecně vyznačují vysokou mírou tzv. fixních nákladů. Jedná se o náklady, které musí provozní společnost vynaložit bez ohledu na to, jaká je spotřeba vody ze strany zákazníků. Míra fixních nákladů se pohybuje okolo 80% na vodném, na stočném je pak procento těchto nákladů ještě vyšší.

B. Náklady na obnovu majetku

Jak již bylo uvedeno výše, Svazek VaK Blansko, jako příjemce dotací z OPŽP, má povinnost vytvářet takový objem finančních prostředků, aby byla v budoucnu zajištěna tzv. samofinancovatelnost obnovy veškerého majetku Svazku. Zejména za tímto účelem odvádí VAS, a.s. Svazku VaK nájemné. Mze v poslední době začíná kontrolovat jak plnění PFO u jednotlivých vlastníků, tak samotnou strukturu těchto plánů. Výsledným stavem by měla být právě samofinancovatelnost vodohospodářského majetku.

C. Výše spotřeby vody

VAS, divize Boskovice provozuje ve Svazku VaK Blansko 120 obcí (včetně jejich místních částí) a z tohoto počtu má 70 těchto katastrů méně než 500 obyvatel. Jedná se tedy o venkovský region s velice nízkou spotřebou vody z veřejných vodovodů. Oproti průměrné spotřebě v ČR je spotřeba v okrese Blansko nižší o cca 20%. O těchto 20% by samozřejmě mohla ponížít cena vodného a stočného v případě, kdyby spotřeba okresu Blansko byla stejná jako průměr v ČR.

D. Výtěžnost sítě

Co se týče výtěžnosti vodovodní sítě, tedy objemu fakturované vody přepočteného na 1 km vodovodu pro veřejnou potřebu, je rozdíl mezi našim regionem a průměrem v ČR ještě výraznější. Jestliže republikový průměr této hodnoty činí 6.227 m³ vyfakturované (spotřebované) vody na jeden kilometr vodovodní sítě (údaj 2018), potom ve Svazku VaK Blansko je skutečnost více než třetinu nižší, a to 3.940 tis. m³. Tato skutečnost vlastně znamená, že k dosažení stejného objemu fakturace vody, jaká je průměrně dosahovaná v ČR, musíme provozovat v našich podmínkách o třetinu delší vodovodní síť, než je v ČR obvyklé. A delší vodovodní (a samozřejmě i kanalizační) síť znamená vyšší náklady. Podobná situace je i u výtěžnosti z vodovodních přípojek. Zatímco v ČR je průměrná spotřeba v každé vodovodní přípojce cca 228 m³ za rok, v podmínkách Svazku VaK Blansko se jedná o pouhých 141 m³, tedy opět o zhruba šedesátiprocentní stav republikového průměru.

E. Zisk provozovatele

Zisk nemá zásadní vliv na výši ceny vodného a stočného ve Svazku VaK Blansko. Pro rok 2020 se pohybuje **ve výši 3,5%**. Vzhledem ke struktuře vlastnictví VAS, a.s., která je největší ryze českou firmou, vlastněnou pouze českými a moravskými obcemi a jejich Svazky, je zisk provozovatele součástí tzv. municipálního přínosu a je z něj vyplácena těmto vlastníkům infrastruktury dividenda.

3. Struktura a vliv nákladových kapitol a zisku na cenu vodného a stočného

A. Přímé náklady do infrastruktury

Přímé náklady do infrastruktury (tj. nájemné infrastruktury, které odvádí provozovatel Svazku a náklady na opravy a údržbu infrastruktury).

B. Povinné náklady vyplývající z legislativy

- Poplatky za podzemní vodu a poplatky za vypouštění odpadních vod
- Náklady na likvidaci odpadu
- Náklady na výměnu vodoměrů
- Náklady na laboratorní rozborů pitných a odpadních vod

C. Náklady na elektrickou energii

Přímé náklady na elektrickou energii (bez spotřeby el. energie v provozních a administrativních budovách)

D. Dodavatelské náklady na úpravu pitné i odpadní vody, nákup pitné vody a na čištění odpadních vod

Náklady na úpravu pitné a odpadní vody (tj. chemikálie), na nákup pitné vody (voda převzatá) a na dodavatelské čištění odpadních vod (voda vyčištěná)

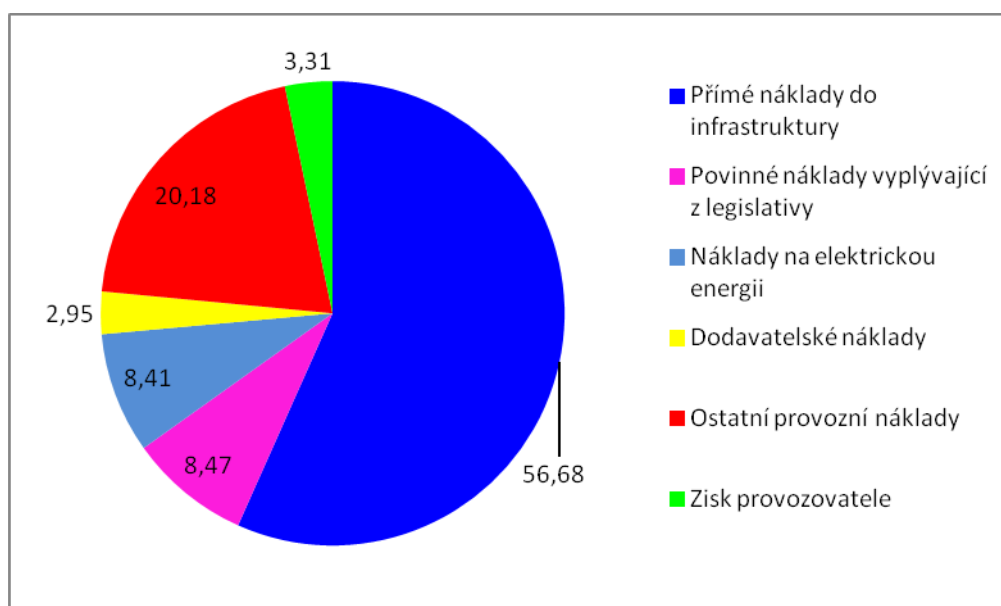
E. Ostatní provozní náklady a tržby mimo vodné a stočné

- Provozní náklady dodavatelské (plyn, materiál, služby, atd.)
- Tržby mimo vodné a stočné (zejména předaná voda), které snižují celkové náklady
- Náklady na dispečink (nepřetržitý monitoring objektů a řízení dodávky vody do jednotlivých objektů)
- Interní provozní náklady (odpisy, režie)

F. Zisk provozovatele

Zisk provozovatele: 3,32% z celkových nákladů.

Graf Struktura nákladových položek – plán na rok 2020

Ing. Petr Fiala, ředitel VAS, a. s. divize Boskovice